

Percepcija učenika primarnog obrazovanja o nastavi Glazbene kulture i izvannastavnim i izvanškolskim glazbenim aktivnostima

Odgoj danas za sutra:

Premošćivanje jaza između učionice i realnosti

3. međunarodna znanstvena i umjetnička konferencija
Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Suvremene
teme u odgoju i obrazovanju – STOO4 u suradnji s
Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti

Romana Holetić, Jelena Blašković Galeković

Sveučilište u Zagrebu Učiteljski fakultet, Hrvatska

romana.holetic@gmail.com

jelena.blaskovic@ufzg.unizg.hr

**Sekcija - Važnost umjetničkog
obrazovanja**

Broj rada: 061

**Kategorija članka:
Izvorni znanstveni rad**

Sažetak

Temeljna djelatnost odgojno-obrazovnog sustava je utjecaj na cjelokupni razvoj učenika. Važan doprinos cjelokupnom razvoju učenika leži u glazbenom obrazovanju. Nastava Glazbene kulture u primarnom obrazovanju temelji se na aktivnostima: pjevanja, slušanja, sviranja, glazbenim igrama, stvaralaštvu, upoznavanju instrumenata i pjevačkih glasova, upoznavanju osnovnih karakteristika stilskih razdoblja, skladatelja i glazbenih oblika. Sadržaji redovne nastave mogu biti poticaj učenicima za odabir dodatnih glazbenih aktivnosti u školi ili izvan nje. Učenici imaju mogućnost pohađati izvannastavne aktivnosti poput zbornog pjevanja, sviranje u orkestrima, folklorne grupe, instrumentalne i plesne grupe. S druge strane, postoje i izvanškolske aktivnosti koje su usmjerene ka formalnom obrazovanju u glazbenim školama i neformalnom obrazovanju u kulturno-umjetničkim društvima, privatnim podukama, pop-rock školama, različitim vokalnim ili instrumentalnim amaterskim sastavima.

Cilj rada je istražiti procjene učenika o aktivnostima koje se provode na satovima Glazbene kulture i njihovom uključenosti u dodatne glazbene aktivnosti bilo da se one provode u školi ili izvan nje. Istraživanje je provedeno 2024. godine, a sudjelovali su učenici od petog do osmog razreda ($N = 194$). Rezultati anketnog upitnika pokazuju kako 82,5 % učenika općenito rado sudjeluje na satima Glazbene kulture, a od glazbenih sadržaja koji se izvode na nastavi najviše im se sviđa slušanje glazbe ($M = 4,13$) i pjevanje pjesama ($M = 3,92$). Učenicima se generalno sviđaju sadržaji koji se izvode u sklopu glazbene nastave te se pokazalo kako postoje statistički značajne razlike između petog, šestog, sedmog i osmog razreda u sviđanju glazbenih sadržaja. Što se tiče izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti pohađa ih više od trećine učenika (35,6 %). U svoje slobodno vrijeme najčešće se uključuju u zbor (16,5 %) ili pohađaju glazbenu školu (12,4 %). Učenici svih razreda uključeni u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti procjenjuju da im se više sviđaju aktivnosti na satu Glazbene kulture nego učenici koji nisu uključeni u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti. S druge strane, ne postoji povezanost između sviđanja prema aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture i zadovoljstva učenika tim aktivnostima.

Rezultati istraživanja upućuju na važnost dodatnih glazbenih aktivnosti u oblikovanju pozitivnog odnosa učenika prema nastavi Glazbene kulture. Strukturirane izvannastavne i izvanškolske aktivnosti mogu imati važnu ulogu u razvoju glazbenih interesa učenika te pridonijeti njihovom cjelovitom umjetničkom odgoju i obrazovanju.

Ključne riječi

Glazbena kultura, izvannastavne aktivnosti, izvanškolske aktivnosti, percepcija učenika, osnovno obrazovanje

Uvod

Primarni sustav obrazovanja u Hrvatskoj obuhvaća obvezno školovanje djece od šest ili sedam godina starosti do četrnaest godina. Raspoređen je na razrednu nastavu (prva četiri razreda) i predmetnu nastavu (od petog do osmog razreda). Nacionalni kurikulumski dokument navodi osnovna znanja i vještine koja učenici trebaju savladati tijekom obrazovanja čiji temelj leži u odgojno-obrazovnim vrijednostima, općim i posebnim obrazovnim ciljevima, kurikulumskim načelima, kompetencijama i razinama (Vican, Bognar i Previšić 2007). *Kurikulum za nastavni predmet Glazbene kulture za osnovne škole i Glazbene umjetnosti za gimnazije*, Ministarstva znanosti i obrazovanja^[1] (2019) jasno definira odgojno-obrazovne ishode, njihovu razradu, razine usvojenosti i preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda po razredima i domenama. Glazbeno obrazovanje u općeobrazovnoj školi temelji se na četiri načela. To su psihološko i kulturno - estetsko načelo, načelo sinkroničnosti i načelo interkulturalnosti. Svrha tih načela je da učenici vole glazbu, da se njome žele aktivno baviti, da ostvaruju emotivni kontakt i interaktivni odnos s glazbom. To je moguće ostvariti kroz susret s glazbenim ostvarenjima unutar kojih učenik razvija glazbeni ukus, kriterije za vrednovanje glazbe i sposobnost izražavanja vlastitih stavova o glazbi (Dobrota, 2012; Novosel, 2003). Glazbenim obrazovanjem širi se svijest učenika o glazbi vlastitog podneblja, ali i glazbi svijeta imajući na umu različitosti i svojstvenosti svih kultura koje postoje (Kurikulum, 2019).

Nastava Glazbene kulture i dodatne glazbene aktivnosti u primarnom obrazovanju

Nastava Glazbene kulture u višim razredima primarnog obrazovanja uključuje razne aktivnosti. Tu spada slušanje i upoznavanje glazbe (vrste, stilovi, oblici, skladatelji, instrumenti, pjevački glasovi), prakticiranje glazbe (pjevanje, sviranje na udaraljkama, glazbene igre, stvaralaštvo...) i prepoznavanje glazbe u kontekstu životnih situacija, običaja i života općenito (Kurikulum 2019). S obzirom na to da je nastave Glazbene kulture u obimu 35 sati godišnje (Kurikulum, 2019), prema navedenim glazbenim aktivnostima, osim razvoja glazbenih znanja i vještina, treba razvijati i ljubav. Istraživanja koja su provedena na području Republike Hrvatske govore u prilog tome da učenici primarnog obrazovanja vole nastavu glazbe i da imaju pozitivne stavove prema istoj (Blašković i Prša, 2017; Dobrota i Barbarić, 2017; Dobrota i Conar, 2018; Eldemir, 2016; Radošević, 2024; Vrsalović, 2023). Brđanović (2015) naglašava kako prakticiranje glazbe, u sklopu redovne nastave ili izvannastavnih aktivnosti, pruža mogućnost za realizaciju suvremenih ciljeva obrazovanja, ali može pružiti i izvjesnu životnu kvalitetu kao pripremu za život.

Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, bitan su strukturni dio školskog sustava, službenog naziva *slobodne aktivnosti* (Šiljković i sur., 2007), a Jurčić (2008) naglašava kako se u hrvatskim školama izvannastavni oblici nastave danas organiziraju pod nazivom izvannastavne aktivnosti. *Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja* (2008) opisuje izvannastavnu aktivnost kao oblik neobavezne i dobrovoljne aktivnosti koju učenik bira samostalno, a škola ih planira, programira, organizira i realizira. Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti prava su srž aktivnoga muziciranja jer se ostvaruju ciljevi koji se ne mogu ostvariti u redovnoj nastavi. Time se paralelno razvijaju interesi učenika i ostvaruje se njihov kvalitetan umjetnički rast i razvoj (Kurikulum, 2019; Oberle i sur., 2019). Takve vrste aktivnosti približavaju sadržaje učenikovim željama, potičući razvoj osobnosti i stvarajući podlogu za kulturni napredak i očuvanje kulturnih vrijednosti (Pejić Papak i Vidulin, 2016; Šulentić Begić, 2010). Costa i suradnici (2023) ističu kako je sudjelovanje u dodatnim glazbenim aktivnostima važno i za samu školu, ali i za poticanje odnosa među vršnjacima.

U školama u Republici Hrvatskoj učenici mogu kao izvannastavnu glazbenu aktivnosti izabrati zorno pjevanje, sviranje u orkestru, folklorne sekcije, plesne skupine, itd. (Nastavni plan i program za osnovnu školu, 2006; Kurikulum, 2019). Pretežito se izvode izvannastavne glazbene aktivnosti usmjerene na pjevanje (zborsko, solističko), sviranje (orkestri, instrumentalni sastavi, solistička glazbala, školski bend) i ples (ritmika, folklor). Sve su popularnije i glazbene aktivnosti orijentirane na slušanje glazbe u vidu glazbenih slušaonica i glazbenih multimedijских radionica (Radočaj-Jerković, 2017). Rad u ansamblima – zboru i orkestru (tamburaškom, harmonikaškom, puhačkom...), smatraju se izuzetno važnim aktivnostima. Rojko (2012) ističe kako su upravo ansambl mjesto gdje se može postići kvalitetnija razina glazbenog obrazovanja jer je to nadogradnja na sadržaje redovne nastave.

Spomenute aktivnosti, prema Radočaj-Jerković, Milinović i Papa (2018) treba "planirati i izvoditi prema principima rada karakterističnima za aktivnosti slobodnog vremena koji uključuju vedru, opuštenu, ali ishodišno visoko funkcionalno usmjerenu suradničku i stvaralačku atmosferu u kojoj će učenici, osim zajedničkih, ostvariti i svoja individualna očekivanja, potrebe i potencijale" (str. 97). Istraživanja pokazuju kako otprilike trećina učenika sudjeluje u izvannastavnim glazbenim aktivnostima (Gergorić, 2019; Šulentić Begić, Begić i Kir, 2021). Najčešća izvannastavna glazbena aktivnost u koju se učenici primarnog obrazovanja uključuju je zorno pjevanje (Dubovicki, Svalina i Proleta, 2014; Gergorić, 2019; Krnić i Grgat, 2016; Nikolić, 2019; Svalina, Muha i Peko, 2016;

Vidulin, 2016). Radočaj-Jerković (2017) ističe kako je takav oblik muziciranja praktičan i ekonomičan jer ne iziskuje neke posebne materijalne uvjete i financijsko opterećenje škole ili roditelja/skrbnika. Što se tiče nekih drugih dodatnih glazbenih aktivnosti, pokazalo se da se učenici uključuju u ritmiku, odnosno ples te u jednakoj mjeri dodatno glazbeno obrazovanje stječu u glazbenim školama i tečaju sviranja, a najmanje im je privlačan orkestar (Šulentić Begić, Begić i Pušić, 2020).

Što se tiče izvanškolskih aktivnosti, one su uglavnom usmjerene na glazbene škole, razne tečajeve sviranja, sudjelovanje u folklornim ansamblima i slično. Prema Šulentić Begić i suradnicima (2021), 30,7 % ih pohađa tečaj sviranja ili privatno uči instrument, 20,9 % pohađa glazbenu školu, a 25,5 % sudjeluje u folklornom ansamblu.

Prakticiranje glazbe, kroz redovnu nastavu ili izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, važno je za cjelokupni razvoj učenika. Prema UNESCOVIM *Smjernicama za umjetnički odgoj* (Road Map for Arts Education) (2006) prednosti umjetničkog odgoja, pa tako i glazbenoga, odražavaju se kroz razvoj estetskog smisla, kreativnosti, sposobnost kritičkoga mišljenja i promišljanja kao urođene ljudske sposobnosti. Umjetnički odgoj je kao takav, temeljno pravo svakog djeteta i mlade osobe.

Ovo istraživanje bavi se razinom sviđanja aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture i njihovom povezanosti s uključenosti učenika u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti.

Metodologija

Pitanja, cilj i hipoteze istraživanja

Sustav školstva u Republici Hrvatskoj glazbeno obrazovanje provodi kroz redovnu nastavu Glazbene kulture i dodatne aktivnosti, kao što su glazbene izvannastavne i izvanškolske aktivnosti. Primarni cilj rada je istražiti uključenost učenika primarnoga obrazovanja u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti. Ispitivala se općenito učenikova percepcija o razini sviđanja prema aktivnostima koje se provode na satima Glazbene kulture, ali i s obzirom na razred koji učenici pohađaju. Istraživane su i razlike među učenicima u procjeni sviđanja sadržaja koji se provode u redovnoj nastavi Glazbene kulture s obzirom na njihovu uključenost u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti. Ujedno, ispitivala se povezanost procjene razine sviđanja prema aktivnostima koje se provode na satima Glazbene kulture i procjene sviđanja prema izvannastavnim i izvanškolskim glazbenim aktivnostima kod učenika koji su uključeni u iste.

Iz navedenog slijede istraživačka pitanja:

1. Koliko se učenicima sviđaju sadržaji i aktivnosti koji se provode u sklopu redovne nastave Glazbene kulture?
2. Postoje li razlike između učenika petog, šestog, sedmog i osmog razreda u sviđanju aktivnosti na satima Glazbene kulture?
3. Postoje li razlike između učenika u procjeni sviđanja prema aktivnostima koje se provode na satima Glazbene kulture s obzirom na uključenosti učenika u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti?
4. Postoji li povezanost između procjene sviđanja prema aktivnostima koje se provode na satima Glazbene kulture i procjene sviđanja prema izvannastavnim i izvanškolskim glazbenim aktivnostima među učenicima koji ih pohađaju?

Postavljene su hipoteze:

H1: Postoji statistički značajna razlika između učenika petoga, šestoga, sedmoga i osmoga razreda u svidanju aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture.

H2: Postoji statistički značajna razlika u procjeni sviđanja aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture s obzirom na uključenost učenika u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti. Učenici koji su uključeni u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti imaju više procjene sviđanja aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture.

H3: Očekuje se statistički značajna pozitivna povezanost između procjene sviđanja prema aktivnostima koje se provode na satima Glazbene kulture i procjeni sviđanja prema izvannastavnim i izvanškolskim glazbenim aktivnostima među učenicima koji ih pohađaju.

Metoda rada

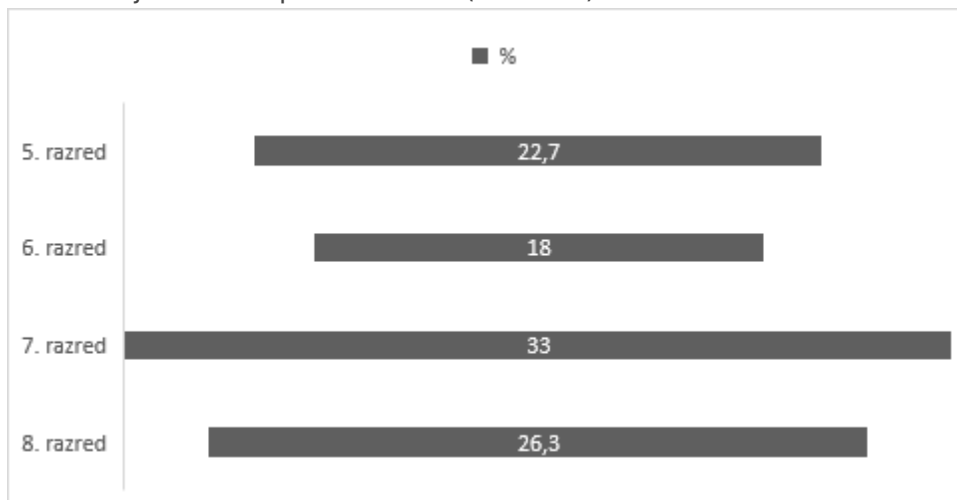
Kvantitativno istraživanje temelji se na deskriptivnoj i kauzalno-neeksperimentalnoj metodi društvenog istraživanja (Sagadin, 2001; Štemberger, 2020).

Uzorak ispitanika

Istraživanje je provedeno 2024. godine, a sudjelovalo je 194 učenika od petoga do osmoga razreda osnovne škole, od toga su 52,6 % učenice i 47,4 % učenika. Najviše je učenika sedmog razreda (33 %). Distribucija učenika po razredima prikazana je u Slici 1.

Slika 1

Distribucija učenika po razredima (N = 194)

Etičnost istraživanja

Prema Kranželić, Kovčo Vukadin i Ferić (2016) „mogućnost informiranog donošenja odluke o sudjelovanju u istraživanju osnovni je princip istraživačke etike“ (str. 190). S obzirom da su u istraživanju sudjelovali maloljetnici, pribavljene su suglasnosti roditelja učenika osnovne škole i ravnatelja prije provođenja upitnika. Svrha je zaštite identiteta učenika i poštivanja etičkog kodeksa u istraživanjima.

Instrument

Za potrebe istraživanja konstruiran je anketni upitnik koji sadrži pitanja objektivnoga i subjektivnoga tipa pri čemu su ispitanici prema dihotomno postavljenim tvrdnjama i ordinalnoj, petostupanjskoj skali iznosili vlastita mišljenja o postavljenim tvrdnjama. Koeficijent unutarnje konzistencije *Cronbach Alpha* izračunat je prema pitanjima sa skalom, a pokazuje visoku pouzdanost $\alpha = 0,80$. Dodatno se provela faktorska analiza na deset čestica sviđanja aktivnosti te ih je moguće grupirati u jedan faktor koji se nazvao *generalni faktor sviđanja aktivnosti na satu Glazbene kulture*. Zadovoljeni su preduvjeti za provođenje faktorske analize na ovim podacima, saturacije čestica s generalnim faktorom su zadovoljavajuće i ekstrahiranim faktorom se objasnilo nešto manje od 46,90 % varijabiliteta među česticama sviđanja (KMO = 0,895; Bartlettov test: $p = 0,000$).

Analiza podataka i statistička obrada

Prikupljeni podatci obradili su se u statističkom programu (SPSS). Za deskriptivnu statistiku nominalnih i ordinalnih varijabli izračunale su se frekvencije (f), relativne frekvencije (%), aritmetička sredina (M), dominantna vrijednost (mode), median (Md), standardna devijacija (SD) te mjera normalnosti distribucije (skewness, kurtosis). Normalnost distribucije provjerila se Kolmogorov-Smirnov i Shapiro-Wilk testom, a oba su pokazala nenormalnost distribucije. Upotrijebili su se neparametriski Tukey test, Kruskal-Wallis test i korelacijski Spearman rho. Od parametrijskih testova korišten je Studentov t-test, analiza varijance (ANOVA), analiza kovarijance (ANCOVA) i Levenov test.

Rezultati istraživanja

Predmet Glazbena kultura, prema *Kurikulumu nastavnog predmeta Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbena umjetnost za gimnazije* (2019) koncipirana je u tri domene gdje svaka ima svoje ishode i odgojno-obrazovne ciljeve učenja. Učenici aktivnim slušanjem upoznaju glazbu koja je nastala u različitim povijesnim stilovima ili vrstama, a putem koje će doživjeti i analizirati glazbeno - izražajne sastavnice pojedinih glazbenih ostvarenja. Prilikom izvođenja glazbe, bilo pjevanjem, sviranjem, kroz glazbene igre, stvaralaštvo ili pokret, osim doživljaja glazbe, razvija i svoje glazbene sposobnosti. I u konačnici, učenik treba biti svjestan same uloge i vrijednosti glazbe u životu pojedinca, društva, naroda i čovječanstva uopće (Kurikulum, 2019).

Istraživanjem se htjelo saznati koje glazbene aktivnosti učenici od petoga do osmoga razreda najviše preferiraju, a izvučeni su sukladno ishodima domena. Učenici su na petostupanjskoj ordinalnoj skali izražavali svoje sviđanje prema glazbenim aktivnostima gdje je 1 – uopće mi se ne sviđa do 5 – veoma mi se sviđa (Tablica 1).

Tablica 1

Stajalište učenika o aktivnostima koje se provode na satima Glazbene kulture (N = 194)

	Min	Max	M	Mo	Md	SD	KS	KA
Pjevanje pjesama	1	5	3,92	5	4,00	1,16	-0,21	-0,85
Slušanje glazbe	1	5	4,13	5	4,00	0,99	0,56	-1,05

Sviranje na instrume ntima	1	5	3,56	5	4,00	1,31	-0,84	-0,53
Glazbene igre	1	5	3,61	5	4,00	1,22	-0,66	-0,51
Upoznav anje pjevačkih glasova	1	5	2,92	3	3,00	1,18	-0,88	-0,01
Upoznav anje različitih instrume nata	1	5	3,33	4	3,00	1,33	-1,05	-0,32
Upoznav anje glazbeni h oblika	1	5	2,86	3	3,00	1,24	-0,99	0,00
Upoznav anje tradicijsk e glazbe	1	5	3,37	4	4,00	1,33	-1,00	-0,38
Upoznav anje skladatel ja	1	5	3,09	3	3,00	1,16	-0,85	-0,05
Upoznav anje glazbeni h vrsta	1	5	3,11	3	3,00	1,29	-0,10	-0,18

Iz Tablice 1 vidljivo je kako je raspon odgovora na svim česticama maksimalan (Min = 1; Max = 5), a prema uvidu u aritmetičke sredine, učenicima se najviše sviđa *slušanje glazbe* (M = 4,13) i *pjevanje pjesama* (M = 3,92), *glazbene igre* (M = 3,61) te *sviranje na instrumentima* (M = 3,56). Najmanja aritmetička sredina zabilježena je na čestici *upoznavanje glazbenih oblika* (M = 2,86) i *upoznavanje pjevačkih glasova* (M = 2,92) koje im se djelomično sviđaju.

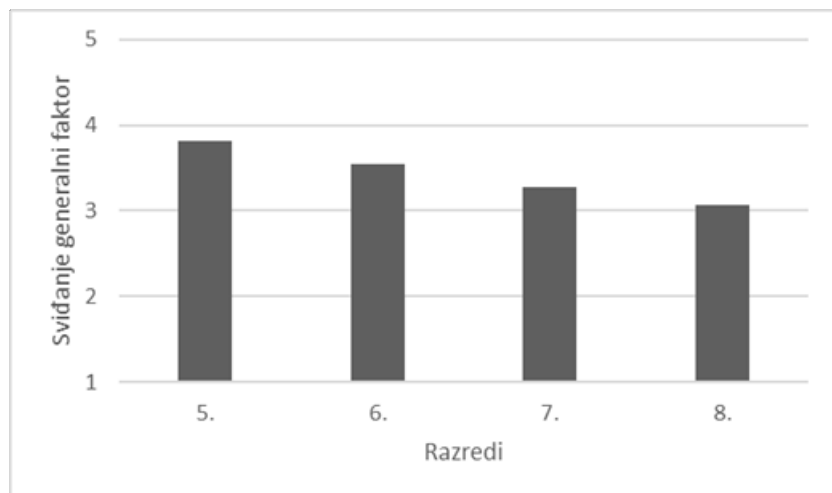
Dodatno se htjela provjeriti postoji li statistički značajna razlika između procjene sviđanja prema određenim glazbenim aktivnostima i uzrastu, tj. razredu koji učenik pohađa (Slika 2). Normalnost distribucije provjerila se testovima Shapiro-Wilk i Kolmogorov-Smirnov, kao i inspekcijom asimetričnosti (skeweness) i kurtičnosti (kurtosis) za svaku od 10 varijabli sviđanja, kao i za generalni faktor sviđanja u 4 grupe. Rezultati ukazuju da svih 10 pojedinačnih varijabli sviđanja nisu normalno distribuirane i da je time narušena pretpostavka normalnosti distribucije. Također, generalni faktor sviđanja nije normalno distribuiran u 5. i 6. razredu, ali je normalno distribuiran u 7. i 8. razredu.

Postavila se hipoteza koja glasi:

H1: Postoji statistički značajna razlika između učenika petoga, šestoga, sedmoga i osmoga razreda u svidanju aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture.

Slika 2

Generalni faktor sviđanja glazbenih aktivnosti prema razredima (N=194)

Rezultati Tukey post-hoc testa pokazali su da učenici osmog razreda ($M = 3,07$, $SD = 0,72$) pokazuju statistički značajno niže rezultate na varijabli generalnog sviđanja aktivnosti na satima Glazbene kulture od učenika petoga ($M = 3,81$; $SD = 0,77$) i šestoga razreda ($M = 3,55$; $SD = 0,81$). Također, učenicima sedmoga razreda ($M = 3,28$; $SD = 0,82$) manje su svidale aktivnosti na satima Glazbene kulture nego učenicima petoga razreda. Kako bi se utvrdilo na kojim je točno varijablama razlika, a koje konkretno opisuju glazbene aktivnosti na satima Glazbene kulture, upotrijebio se Kruskal-Wallis test (Tablica 2).

Tablica 2

Procjena sviđanja učenika prema glazbenim aktivnostima odjelima (N = 194)

	Razred	N	M_{Rank}	Kruskal - Wallis	Df	P
Pjevanje pjesama	Peti	44	110,22	11,095	3	0,011
	Šesti	35	96,65			
	Sedmi	64	104,04			
	Osmi	51	77,00			
Slušanje glazbe	Peti	44	96,48	0,928	3	0,819
	Šesti	35	102,24			
	Sedmi	64	93,13			
	Osmi	51	100,61			
Sviranje na instrumentima	Peti	44	115,98	11,468	3	0,009
	Šesti	35	87,06			
	Sedmi	64	83,96			
	Osmi	51	105,72			

Glazbene igre	Peti	44	120,95	12,497	3	0,006
	Šesti	35	100,37			
	Sedmi	64	84,74			
	Osmi	51	91,30			
Upoznavanje pjevačkih glasova	Peti	44	122,14	20,908	3	0,000
	Šesti	35	109,56			
	Sedmi	64	92,98			
	Osmi	51	73,65			
Upoznavanje različitih instrumenata	Peti	44	122,33	17,777	3	0,000
	Šesti	35	109,07			
	Sedmi	64	88,28			
	Osmi	51	79,71			
Upoznavanje glazbenih oblika	Peti	44	122,97	19,781	3	0,000
	Šesti	35	112,10			
	Sedmi	64	83,90			
	Osmi	51	82,58			
Upoznavanje tradicijske glazbe	Peti	44	119,33	21,568	3	0,000
	Šesti	35	106,93			
	Sedmi	64	99,73			
	Osmi	51	69,40			
Upoznavanje skladatelja	Peti	44	118,73	14,542	3	0,002
	Šesti	35	100,29			
	Sedmi	64	98,31			
	Osmi	51	76,25			
Upoznavanje glazbenih vrsta	Peti	44	113,06	13,472	3	0,004
	Šesti	35	109,91			
	Sedmi	64	97,44			
	Osmi	51	75,64			

$p \leq 0.05$

Na devet od deset čestica postoji statistički značajna razlika sviđanja prema aktivnostima glazbene kulture i uzrasta učenika. Prema M_{Rank} učenici petih i sedmih razreda pokazuju statistički značajnu višu razinu sviđanje prema *pjevanju pjesama* u odnosu na učenike šestih i osmih razreda. Nadalje, učenici petih i osmih razreda pokazuju statistički značajnu višu razinu sviđanja

na čestici *sviranje na instrumentima* u odnosu na učenike šestih i sedmih razreda. Na preostalim sedam čestica i prema M_{Rank} učenici petih i šestih razreda pokazuju statistički značajnu višu razinu sviđanje prema: *glazbenim igrama, upoznavanju pjevačkih glasova, različitih instrumenata, glazbenih oblika, tradicijske glazbe, skladatelja i glazbenih vrsta* u odnosu na učenike sedmih i osmih razreda. Jedino kod aktivnosti *slušanje glazbe* nema statistički značajne razlike. Postavljena hipoteza **H1** koja kaže da postoji statistički značajna razlika između učenika petoga, šestoga, sedmoga i osmoga razreda u sviđanju aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture je **potvrđena**.

Što se tiče izvannastavnih i izvanškolskih glazbenih aktivnosti, 35,6 % učenika osnovnih škola participira u njima. Najviše njih pohađa zbor (16,5 %), glazbenu školu (12,4 %), plesne aktivnosti (10,8 %), dok ih znatno manje sudjeluje u orkestru (4,1 %) i folkloru (1,5 %). Ispitivalo se postojanje statistički značajne razlike između onih učenika koji pohađaju ili ne pohađaju izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti i procjena razine sviđanja glazbenih aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture. Postavila se hipoteza koja glasi:

H2: Postoji statistički značajna razlika u procjeni sviđanja prema aktivnostima koje se provode na satu Glazbene kulture s obzirom na uključenost učenika u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti. Učenici koji su uključeni u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti imaju višu procjenu sviđanja aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture.

Za statističku obradu hipoteze koristila se ANCOVA s obzirom na sve potrebne preduvjete (linearna povezanost zavisne varijable (sviđanje aktivnosti) i kovarijata (uključenosti u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti[2]) na svakoj razini nezavisne varijable (razredi). Rezultati u Tablici 3 pokazuju da i uz kontrolu utjecaja izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti postoji utjecaj razreda na sviđanje aktivnosti na satima Glazbene kulture ($F(3, 193) = 6,70$, $p < 0,001$). Uz kontrolu kovarijata razredom je objašnjeno 9,7 % varijabiliteta u sviđanju aktivnosti na satima Glazbene kulture.

Tablica 3

Prosječne vrijednosti sviđanja glazbenih aktivnosti uz kontrolu kovarijata

Generalni faktor sviđanja glazbenih aktivnosti koje se provode na satu Glazbene kulture				
	M	Std. Error	95% Confidence Interval	
Peti razred	3,758	0,114	3533	3983
Šesti razred	3,566	0,129	3312	3820
Sedmi razred	3,267	0,094	3082	3453
Osmi razred	3,124	0,106	2914	3333

Tablica 3 pokazuje prilagođene prosječne vrijednosti sviđanja aktivnosti na satima Glazbene kulture uz kontrolu kovarijata. Vidljivo je da su prosječne vrijednosti sviđanja aktivnosti na satu Glazbene kulture uz kontrolu kovarijata nešto niže od prosječnih vrijednosti kada se ne kontrolira kovarijat. To ukazuje da uključenost u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti ipak doprinosi većem sviđanju aktivnosti na satu Glazbene kulture. Normalnost distribucije navedene čestice testirana je K-S testom i ukazuje na to da čestica nije normalno distribuirana. Međutim, kako nije riječ o krajnje narušenoj normalnosti, u daljnjoj obradi ipak će se pristupiti parametrijskom t - testu za testiranje razlika. Radio se follow-up sa nizom t-testova s kojima se testira razlika u

sviđanju aktivnosti na satu glazbene kulture kod učenika koji jesu, odnosno nisu uključeni u izvannastavne i/ili izvanškolske glazbene aktivnosti (Tablica 4).

Tablica 4

T- test

	Levene's Test for Equality of Variances		t	Df	P	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
	F	Sig					Lower	Upper
Sviđanje generalno	1,070	0,302	4.562	191	0,000	0,54	0,31	0,77

** p=0.01

Iz t-testa provedenog na cjelokupnom uzorku vidi se da učenici svih razreda uključeni u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti procjenjuju da im se više sviđaju aktivnosti na satima Glazbene kulture nego učenici koji nisu uključeni u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti.

Rezultati zasebno provedeni po razredima pokazuju iste rezultate za učenike šestoga, sedmoga i osmoga razreda, ali ne i za učenike petoga razreda kod kojih nema razlika u sviđanju aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture ovisno o tome idu li ili ne na izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti. Postavljena hipoteza **H2** koja kaže da postoji statistički značajna razlika u procjeni sviđanja prema aktivnostima koje se provode na satima Glazbene kulture s obzirom na uključenost učenika u izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti je **potvrđena**.

Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti omogućuju učenicima da slobodno biraju aktivnosti prema svojim potrebama i interesima, čime pozitivno utječu na razvoj osobnosti (Mlinarević i Gajger, 2010). Aktivnosti potiču kreativnost i stvaralaštvo, omogućuju upoznavanje vršnjaka i pridonose cjelokupnom razvoju učenika (Fudurić, 2012). Kombinacija izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti pruža mladima podršku u njihovom razvoju (Vidulin-Orbanić, 2008). Slobodno vrijeme ima važnu ulogu u obrazovanju jer omogućuje pojedincu da aktivno oblikuje svoju osobnost, razvija slobodu i vlastiti integritet (Rosić, 2005).

Učenici mogu sudjelovati u raznim glazbenim festivalima, humanitarnim koncertima, interdisciplinarnim umjetničkim projektima i uspostavljati veze s profesionalnim glazbenicima i mentorima kroz edukativne programe. Ove aktivnosti ne samo da unapređuju glazbeni razvoj već i potiču razvoj timskog rada, socijalnih vještina, kulturne svijesti i samopouzdanja, čime značajno obogaćuju obrazovni proces i osobni rast sudionika (Creech i sur., 2014).

S obzirom na mali broj učenika koji pohađaju izvannastavne i izvanškolske aktivnosti (35,6 %), i njihovim intenzivnijim bavljenjem glazbom, za očekivati je da se tim učenicima više sviđaju sadržaji na redovnoj nastavi Glazbene kulture. Postavila se hipoteza koja glasi:

H3: Očekuje se statistički značajna pozitivna povezanost između procjene sviđanja prema aktivnostima koje se provode na satima Glazbene kulture i procjeni sviđanja prema izvannastavnim i izvanškolskim glazbenim aktivnostima među učenicima koji ih pohađaju.

Relativno mali broj učenika u uzorku pohađa izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti. Iz navedenog razloga provjeravala se povezanost sviđanja aktivnosti na satima Glazbene kulture samo s onima koji su polaznici zbora (N = 37) i glazbene škole (N = 24) pa su korelacije računate

na cjelokupnom uzorku. Rezultati korelacija sviđanja glazbenih aktivnosti (10 pojedinačnih i generalnog faktora) i uživanja pokazuju kako postoji statistički značajna korelacija između *uživanja u zboru* i sviđanja aktivnosti pjevanja pjesama ($r = 0,58$, $p < 0,001$), slušanja glazbe ($r = 0,4$, $p < 0,05$) i glazbenih igara ($r = 0,34$, $p < 0,05$). Ne postoji korelacija između uživanja u glazbenoj školi i sviđanja aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture. Ovi rezultati pokazuju kako ne postoji statistički značajna pozitivna povezanost između procjena sviđanja prema aktivnosti koje se provode na satima Glazbene kulture i procjeni sviđanja prema izvannastavnim i izvanškolskim glazbenim aktivnosti među učenicima koji ih pohađaju zbog čega **H3 nije potvrđena**.

Zaključak

Nastava glazbe ima važnu i značajnu ulogu u životu učenika. Prema *Kurikulumu* (2019), glazbeno obrazovanje treba poticati i unapređivati učenikov estetski razvoj, kreativnost, razvijati glazbene sposobnosti, razvijati svijest o očuvanju kulturne baštine i usmjeravati ga za življenje u multikulturnom svijetu. Ovo istraživanje je pokazalo kako se učenicima generalno sviđa nastava Glazbene kulture. Ipak, mogu se primjetiti razlike u visini sviđanja s obzirom na razred koji učenici pohađaju. Pokazalo se kako učenici u nižim razredima predmetne nastave izražavaju višu razinu sviđanja prema glazbenim aktivnostima na nastavi, dok u višim razredima taj interes opada. Opadanje razine sviđanja prema sadržajima glazbene nastave s dobi svjedoče još neka istraživanja (Dobrota i Barbarić, 2017; Dobrota i Conar, 2018; Dobrota i Reić Ercegovac, 2011; Šulentić Begić i sur., 2020; Radošević, 2024; Vrsalović, 2023). To ukazuje na važnost kontinuirane prilagodbe sadržaja i metoda rada kako bi se motivacija zadržala tijekom cijelog razdoblja osnovnog obrazovanja.

Nadalje, rezultati istraživanja pokazuju kako otprilike trećina učenika (35,6 %) pohađa dodatne glazbene aktivnosti bilo u školi ili izvan nje. To potkrepljuje i veliko istraživanje Gergorić (2019) na uzorku 4240 učenika primarnog obrazovanja u Hrvatskoj gdje 40,7 % učenika sudjeluje u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima zajedno. Šulentić Begić i suradnici (2021), na uzorku 510 učenika primarnog obrazovanja, istraživali su participiranje u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima i pokazalo se kako 33,5 % učenika sudjeluje u izvannastavnim i 37,5 % u izvanškolskim glazbenim aktivnostima.

Iako se učenicima generalno sviđaju glazbene aktivnosti na redovnoj nastavi, pokazalo se kako upravo oni učenici koji pohađaju izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti više uživaju u redovnim sadržajima glazbene kulture. I istraživanje Vrsalović (2023) je pokazalo da učenici koji pjevaju u zboru ili klapi imaju pozitivniji odnos prema Glazbenoj kulturi općenito, za razliku od učenika koji ih ne pohađaju. To se može povezati s činjenicom da izvannastavne i izvanškolske aktivnosti biraju prema vlastitim interesima, a to pokazuje da posebno vole i ostale sadržaje glazbene kulture. Previšić (1985) ističe da se upravo izvannastavne i izvanškolske aktivnosti značajnije odgovarati interesima učenika, a one pridonose širenju njihovih horizonata i direktno su povezane sa sadržajima redovne glazbene nastave (Vidulin-Orbanić, 2008).

Najviše učenika u istraživanju pohađa zorno pjevanje (16,5 %) i ide u glazbenu školu (12,4 %). Da je pjevanje jedna od omiljenih glazbenih izvannastavnih aktivnosti pokazala su mnoga istraživanja (Dubovicki, Svalina i Proleta, 2014; Gergorić, 2019; Krnić i Grgat, 2016; Lamont i sur., 2003; Nikolić, 2019; Svalina, Muha i Peko, 2016; Vidulin, 2016).

Važno je napomenuti kako ne postoji povezanost razine sviđanja prema glazbenim aktivnostima učenika i njihovim sudjelovanjem u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima. Pozitivna korelacija je prisutna samo na varijablama *uživanja u zboru* i sviđanja *aktivnosti pjevanja pjesama*,

slušanja glazbe i glazbenih igara. Ovi rezultati su logični s obzirom na sklonost učenika zbornom pjevanju i pjevanju općenito, a slušanje glazbe je osnovni način susreta s glazbenom recepcijom i potom reprodukcijom.

Ograničenja ovog istraživanja uključuju ograničen uzorak (N=194) koji nije reprezentativan za cijelu populaciju učenika predmetne nastave u Hrvatskoj. Također, korišten je isključivo anketni instrument čime se ograničava dublje razumijevanje konteksta i motivacije učenika. Buduća istraživanja mogla bi uključiti kvalitativne metode (npr. intervjuje ili fokus-grupe) i longitudinalni pristup za praćenje promjena u stavovima kroz vrijeme.

Na koncu, može se zaključiti kako interes za glazbom postoji kod učenika primarnog obrazovanja, ali trebalo bi oblike glazbenih aktivnosti intenzivnije i strukturiranije poticati unutar općeobrazovne škole, ali i unutar drugih, srodnih institucija ili raznih udruga.

Literatura

- Blašković, J. i Prša, T. (2017). Experience and Attitude Of Primary School Students towards Gregorian Singing, *The Journal of Music Education of the Academy of Music in Ljubljana*, 27, 133 - 144.
- Brđanović, D. (2015). Devetogodišnja osnovna škola - prilika za novu kvalitetu obaveznog glazbenog obrazovanja. U: D. Atanasov-Piljek i T. Sviben Jurkić (Ur.) Zbornik radova konferencije *Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja* (str. 282 - 292). Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Creech, A., Hallam, S., Varvarigou, M. i McQueen, H. (2014). *Active ageing with music: Supporting wellbeing in the third and fourth ages*. London: Institute of Education Press.
- Costa, M., Cruz, I., Martins, F., Veríssimo, L. i Castro, I. (2023). Extracurricular Music Activities in School and School Engagement: Students' and Teachers' Perspectives. *Qualitative Research in Education*, 12(1), 52-80. <http://dx.doi.org/10.17583/qre.11206>
- Dobrota, S. (2012). *Uvod u suvremenu glazbenu pedagogiju*. Split: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu.
- Dobrota, S. i Barbarić, S. (2017). Croatian Elementary School Students' Attitudes Towards Music Lessons. *The Journal of Music Education of the Academy of Music in Ljubljana*, 26, 5-19.
- Dobrota, S. i Conar, R. (2018). Stavovi učenika prema nastavi glazbene kulture i glazbene umjetnosti. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, 64(1), 131 - 139. <https://doi.org/10.32903/zs.64.1.10>
- Dobrota, S. i Reić Ercegovac, I. (2011). Stavovi učenika prema glazbi i nastavi glazbene kulture. *Školski vjesnik*, 60(2), 199 - 210.
- Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja* (2008). Zagreb: Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_06_63_2129.html (4.7.2024.)
- Dubovicki, S., Svalina, V. i Proleta, J. (2014) Izvannastavne glazbene aktivnosti u školskim kurikulumima. *Školski vjesnik* 64(4), 553 - 578.
- Eldemir, A. C. (2016). An investigation of 4th Grade Students' Attitudes towards Music Class. *International Journal of Human and Behavioral Science* 2(1), 8 - 19. <https://doi.org/10.19148/ijhbs.67063>

- Fudurić, B. (2012). Mogućnosti rada u izvannastavnoj aktivnosti. *Napredak: časopis za pedagogijsku teoriju i praksu*, 153(1), 107-116. <https://hrcak.srce.hr/82863>
- Gergorić, A. (2019). *Razvojne perspektive izvannastavnih glazbenih aktivnosti učenika osnovnih škola u Republici Hrvatskoj* [Doktorski rad]. Split: Filozofski fakultet. Dostupno na: <https://dr.nsk.hr/islandora/object/ffst%3A2481> (4.3.2025.)
- Jurčić, M. (2008). Učiteljevo zadovoljstvo temeljnim čimbenicima izvannastavnih aktivnosti. *Život i škola*, 20, 9 - 26.
- Krnić, M. i Grgat, M. (2016). Extracurricular Music Activities in Elementary Schools of the City of Split, *Croatian Journal of Education*, 18 (Sp.Ed.2), 175 - 185. <https://doi.org/10.15516/cje.v18i0.2111>
- Kranželić, V., Kovčo Vukadin, I. i Ferić, M. (2016). Etička pitanja u istraživanjima s obiteljima: primjer smjernica, *Kriminologija i socijalna integracija*, 24(1), 179 - 210 .
<https://hrcak.srce.hr/file/246735>
- Kurikulum nastavnog predmeta Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbene umjetnosti za gimnazije.* (2019). Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Dostupno na: https://mzom.gov.hr/istaknute-teme/odgoj_iobrazovanje/nacionalni-kurikulum/predmetni-kurikulumi/glazbena-kultura-i-glazbena-umjetnost/756 (4.7.2024.)
- Lamont A., Hargreaves D. J., Marshall N. A. i Tarrant M. (2003). Young people's music in and out of school. *British Journal of Music Education*, 20(3), 229-241. doi:10.1017/S0265051703005412
- Mlinarević, V. i Gajger, V. (2010). Slobodno vrijeme mladih – prostor kreativnog djelovanja. U Martinčić J., Hackenberger D. (Ur), *Međunarodna kolonija mladih Ernestinovo: 2003.-2008.* (str. 43 - 44). Osijek: HAZU, Zavod za znanstveni i umjetnički rad.
- Nastavni plan i program za osnovnu školu* (2006), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Republika Hrvatska. Dostupno na: https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_06_63_2129.html (2.7.2024.)
- Nikolić, L. (2019). Stavovi studenata učiteljskog studija o glazbenom obrazovanju: Mogu li se mijenjati tijekom nastave glazbe?. *Metodički ogledi: časopis za filozofiju odgoja*, 25(2), 111 - 136. <https://doi.org/10.21464/mo.25.2.6>
- Novosel, I. (2003). *U glazbi zajedno. Priručnik za odgojitelje i učitelje*. Petrinja: Visoka učiteljska škola Petrinja.
- Oberle, E., J., Ji XR, Guhn, M., Schonert-Reichl, K. A., i Gadermann, A. M. (2019). Benefits of extracurricular participation in early adolescence: Associations with peer belonging and mental health. *Journal of Youth and Adolescence*, 48(11), 2255 - 2270. <https://doi.org/10.1007/s10964-019-01110-2>
- Pejić Papak, P. i Vidulin, S. (2016). *Izvannastavne aktivnosti u suvremenoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.
- Previši?, V. (1985). Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti u odgoju. U Pivac, J., Previši?, V. (Ur.), *Odgoj i škola* (str. 26 – 431). Zagreb: Institut za pedagogijska istraživanja i NIRO "Školske novine".
- Radočaj-Jerković, A. (2017). *Zborsko pjevanje u odgoju i obrazovanju*. Osijek: Umjetnička akademija u Osijeku.
- Radočaj-Jerković A., Milinović M. i Papa A. (2018). Specifičnosti rada s dječjim pjevačkim zborovima u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima. U Šulentić Begić (Ur.), *Suvremeni pristupi nastavi glazbe i izvannastavnim glazbenim aktivnostima u općeobrazovnoj školi* (str. 93 - 106). Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku.

- Radošević, A. M. (2024). *Stavovi učenika osnovne škole o mjestu i ulozi nastave glazbe*. [Diplomski rad]. Split: Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet.
- Rojko, P. (2012). *Metodika nastave glazbe: teorijsko-tematski aspekti*. Zagreb: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera Pedagoški fakultet Osijek.
- Rosić, V. (2005). *Slobodno vrijeme-slobodne aktivnosti*. Rijeka: Naklada Žagar.
- Sagadin, J. (2001). Pregledno o kvalitativnom empiričnom pedagoškom raziskovanju. *Sodobna pedagogika* 52(2), 10 - 25.
- Svalina, V., Muha, K. i Peko, A. (2016). Izvannastavne glazbene aktivnosti u prva četiri razreda osnovne općeobrazovne škole. *Napredak*, 157(1-2), 71 - 89.
- Šiljković, T., Rajić, V. i Bertić, D. (2007). Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti. *Odgojne znanosti*, 9(2), 113 - 145.
- Štemberger, T. (2020). *Uvod v pedagoško raziskovanje*. Založba Univerze na Primorskem.
- Šulentić Begić J. (2010). Problematika pjevačkog zbora mlađe školske dobi. *Tonovi*, 55, 33 - 44.
- Šulentić Begić, J., Begić, A. i Kir, I. (2021). Slobodno vrijeme i glazba: izvannastavne i izvanškolske glazbene aktivnosti učenika u gradu i predgrađu. *Revija za sociologiju* 51(2), 203 - 229 <https://doi.org/10.5613/rzs.51.2.2>
- Šulentić Begić J., Begić A. i Pušić I. (2020). Preferencije učenika prema aktivnostima i sadržajima u nastavi Glazbene kulture. *Nova prisutnost: časopis za intelektualna i duhovna pitanja*, 18(1), 185 - 203. <https://doi.org/10.31192/np.18.1.13>.
- UNESCO (2006). *Road Map for Arts Education*. World Conference on Arts Education: Building Creative Capacities for the 21st Century, Lisabon. Pribavljeno Ožujak 7, 2025, s <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000384200>
- Vican, D., Bognar, L. i Previšić, V. (2007). Hrvatski nacionalni kurikulum. U V. Previšić (Ur.), *Kurikulum: teorije - sadržaj - metodologija - struktura* (str. 157 - 202). Zagreb: Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta i Školska knjiga.
- Vidulin, S. (2016). Extracurricular Musical Activities in Primary School from the Teachers' Point of View. U Sedláček, M. (Ur.), *Music Education - Terra Cognita?* (str. 6 - 22). Brno: Masarykova univerzita. <https://doi.org/10.5817/cz.muni.p210-8443-2016>
- Vidulin-Orbanić, S. (2008). Fenomen slobodnog vremena u postmodernom društvu. *Metodički obzori*, 2(6), 19 - 33. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/32748> (6.3.2025.)
- Vrsalović, P. (2023). *Stavovi učenika primarnog obrazovanja o nastavi glazbene kulture* [Diplomski rad]. Split: Sveučilište u Splitu: Filozofski fakultet.

[1] U daljnjem tekstu Kurikulum

[2] Zbog manjeg uzorka ispitanika koji idu na izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, ispitanici koji su potvrdno odgovorili na ove dvije varijable spojeni su u statističkoj obradi i zato se u tekstu navode zajedno kao „izvannastavne i izvanškolske“. Dodatno, pokazalo se kako oni učenici koji idu na izvannastavne glazbene aktivnosti nerijetko su uključeni i u izvanškolske glazbene aktivnosti.

**Teaching (Today for) Tomorrow:
Bridging the Gap between the Classroom and
Reality**

3rd International Scientific and Art Conference
Faculty of Teacher Education, University of Zagreb in
cooperation with the Croatian Academy of Sciences and
Arts

Primary school students' perception of music lessons and extracurricular and out-of-school musical activities

Abstract

The basic function of the educational system is to influence overall student development, wherein music education provides an important contribution. Music lessons in primary education are based on these activities: singing, listening, playing an instrument, musical games, creation, familiarization with instruments and singing voices, as well as getting to know the basic characteristics of musical styles, composers and forms. The contents of regular lessons can be an incentive to students for choosing extra musical activities in or out of school. Students have the possibility to attend extracurricular activities, such as choir singing, playing in an orchestra or participating in folklore, instrumental and dance groups. On the other hand, there are also after-school activities directed to formal education in music schools and informal education in cultural-artistic groups, private lessons, pop-rock schools and various vocal or instrumental amateur bands.

The aim of this study was to examine students' assessments of the activities implemented in music lessons and their involvement in musical activities, whether in or out of school. The research was conducted in 2024, and it included students from the fifth to the eighth grade ($N = 194$). The results of the questionnaire showed that 82,5% of the students gladly participate in music lessons in general, and amongst the covered musical contents, they like music listening ($M = 4,13$) and singing songs ($M = 3,92$) the most. Students generally like content implemented in music lessons, and statistically significant differences were found between the fifth, sixth, seventh, and eighth grades regarding their preferences for that content. Over one-third of the students participate in extracurricular and out-of-school musical activities (35,6%). In their free time, they most often attend choir practice (16,5%) or music schools (12,4%). All research participants who participated in extracurricular and out-of-school activities expressed a greater liking for activities in music lessons, when compared to students who did not attend any of these activities. On the other hand, no correlation was found between the preference for activities implemented in music lessons and students' satisfaction with these activities.

Research results indicate the importance of additional music activities in forming a positive student attitude toward music lessons. Structured extracurricular and out-of-school activities can play an important role in developing students' musical interests and contributing to their overall music education.

Key words:

music, extracurricular activities, out-of-school activities, students' perception, primary education

Revizija #5

Stvoreno 20 lipnja 2025 15:04:25 od Martina Gajšek

Ažurirano 23 lipnja 2025 15:40:53 od Martina Gajšek